

Bütçe Dengesi - Mayıs 2013

İktisadi Araştırmalar Bölümü

Mayıs ayında merkezi yönetim bütçesi 4,6 milyar TL fazla verdi.

Mayıs ayında bütçe harcamaları bir önceki yılın aynı ayına göre %15,6 oranında artarken, bütçe gelirlerindeki artış %13,2 düzeyinde gerçekleşmiştir. Bu dönemde, merkezi yönetim bütçesi 4,6 milyar TL fazla verirken, Mayıs 2012 ile kıyaslandığında bütçe dengesinde önemli bir değişim kaydedilmediği gözlenmektedir.

Yılın ilk beş aylık dönemine bakıldığında ise, bütçe gelirlerinin bütçe harcamalarından daha hızlı arttığı görülmektedir. Bu çerçevede, geçtiğimiz yılın aynı döneminde 0,4 milyar TL açık veren merkezi yönetim bütçesi, 2013 yılının ilk beş ayında 4,3 milyar TL fazla vermiştir. Faiz dışı fazla ise Ocak-Mayıs döneminde 26 milyar TL düzeyine yükselmiş ve yılsonu hedefinin oldukça üzerinde gerçekleşmiştir.

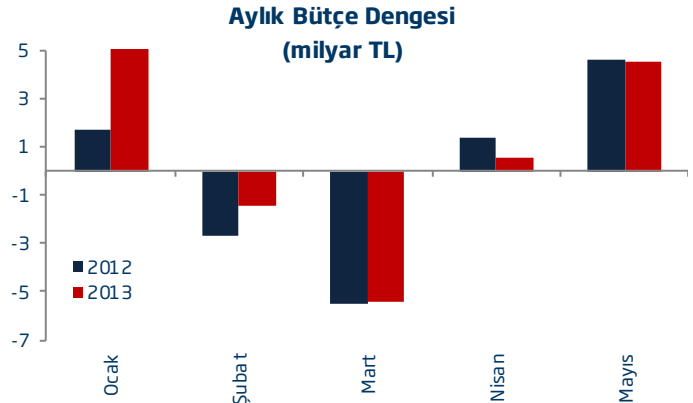
Vergi gelirlerindeki artış devam ediyor.

Mayıs ayında vergi gelirleri bir önceki yılın aynı ayına kıyasla %14 oranında artış kaydetmiştir. Bu dönemde, Gelir Vergisi'ndeki %17'lik artışa karşın Kurumlar Vergisi'nin %9,6 oranında azalması vergi gelirlerindeki genişlemeyi sınırlandıran bir unsur olmuştur. Dahilde Alınan Katma Değer Vergisi'nden (KDV) elde edilen gelirler Mayıs ayında 2012'nin aynı ayına göre %24,9 ile hızlı bir artış kaydetmiş ve iç talep koşullarının yılın ikinci çeyreğinde iyileşmeye devam ettiğine işaret etmiştir. Ayrıca, Özel Tüketim Vergisi (ÖTV) ve İthalde Alınan KDV'den kaynaklanan gelirler de yıllık bazda sırasıyla %23,8 ve %18,7 oranında artmıştır.

Alkollü içkiler ile tütün mamullerinden alınan ÖTV gelirlerindeki zayıf seyir hariç tutulduğunda, Ocak-Mayıs döneminde bütçe gelirlerinin genel olarak yılsonu hedeflerine paralel bir seyir izlediği görülmektedir.

Vergi dışı bütçe gelirleri arttı.

Vergi dışı bütçe gelirleri Mayıs ayında bir önceki yılın aynı ayına göre %8,6 oranında artmış ve 4,7 milyar TL seviyesinde gerçekleşmiştir. Bu gelişmede hazine portföyü ve iştirak gelirlerindeki %32'lik artış etkili olmuştur. Ayrıca, tahvil faizlerinde kaydedilen düşüş Mayıs ayında Borçlanma Senedi Geçmiş Gün Faizleri ve Primli Satış Gelirleri kaleminin

hızlı yükselmesine neden olmuş ve bütçe gelirlerini desteklemiştir.

Yılsonu hedefleri göz önünde bulundurulduğunda yılın ilk beş ayında vergi dışı bütçe gelirlerinin öngörülenin üzerinde bir performans sergilediği görülmektedir.

Faiz dışı harcamalar...

Mayıs ayında faiz dışı harcamalar bir önceki yılın aynı ayına kıyasla %12,4 oranında artış kaydederek 26,8 milyar TL olmuştur. Alt kalemler itibarıyla incelendiğinde, faiz hariç giderlerin yaklaşık %40'ını oluşturan cari transferlerin %6,3 oranında artış kaydettiği, mahalli idarelere aktarılan kaynakların da %20,5 yükseldiği görülmektedir. Öte yandan, aynı dönemde tarımsal destekleme ödeneklerinin %30,6 oranında azalarak bütçe dengesini olumlu yönde etkilediği dikkat çekmektedir.

Yılın ilk beş ayında bir önceki yılın aynı dönemine kıyasla faiz dışı harcamalar %17,7 artmış, faiz harcamaları ise %10,7 oranında gerilemiştir.

Beklentiler...

Merkezi yönetim bütçesinin yılın ilk beş ayı itibarıyla olumlu görünümünü sürdürdüğü ve yılsonu hedeflerine uyumlu bir görünüm arz ettiği görülmektedir. Yılın ikinci yarısında da iç talepteki toparlanma eğilimi çerçevesinde bütçe dengesinin olumlu seyrini sürdürmesi beklenmektedir.

Merkezi Yönetim Bütçesi

	Mayıs			Ocak-Mayıs			(milyar TL)	
	2012	2013	% Değişim	2012	2013	% Değişim	Bütçe Hedefi	Gerç./Hedef (%)
Harcamalar	26,2	30,3	15,6	137,8	155,3	12,7	404,0	38,4
Faiz Harcamaları	2,4	3,5	47,0	24,4	21,8	-10,7	53,0	41,1
Faiz Dışı Harcamalar	23,8	26,8	12,4	113,4	133,5	17,7	351,0	38,0
Gelirler	30,8	34,9	13,2	137,4	159,5	16,1	370,1	43,1
Vergi Gelirleri	26,5	30,2	14,0	110,9	131,7	18,7	317,9	41,4
Diğer Gelirler	4,3	4,7	8,6	26,5	27,9	5,3	52,1	53,5
Bütçe Dengesi	4,6	4,6	-0,5	-0,4	4,3	-	-34,0	-
Faiz Dışı Denge	7,0	8,1	15,9	23,9	26,0	8,7	19,0	136,6

Not: Rakamlar yuvarlamalardan ötürü toplamı vermeyebilir.

Kaynak: Maliye Bakanlığı

Bütçe Dengesi - Mayıs 2013

İktisadi Araştırmalar Bölümü

Türkiye İş Bankası A.Ş. - İktisadi Araştırmalar Bölümü**İzlem Erdem - Bölüm Müdürü**

izlem.erdem@isbank.com.tr

Alper Gürler - Birim Müdürü

alper.gurler@isbank.com.tr

Kıvılcım Eraydın - Uzman

kivilcim.eraydin@isbank.com.tr

Erhan Gül - Uzman

erhan.gul@isbank.com.tr

Bora Çevik - Uzman

bora.cevik@isbank.com.tr

Eren Demir - Uzman Yrd.

eren.demir@isbank.com.tr

Mustafa Kemal Gündoğdu - Uzman Yrd.

kemal.gundogdu@isbank.com.tr

Gamze Can - Uzman Yrd.

gamze.can@isbank.com.tr

YASAL UYARI

Bu rapor Bankamız uzmanları tarafından güvenilir olduğuna inanılan kamuya açık kaynaklardan elde edilen bilgiler kullanılmak suretiyle, sadece bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır ve hiçbir şekilde finansal enstrümanların alım veya satımı konusunda tavsiye veya finansal danışmanlık hizmeti sağlanması olarak yorumlanmamalıdır. Bu raporda yer verilen görüş ve değerlendirmeler, hiçbir şekilde Türkiye İş Bankası A.Ş.'nin kurumsal yaklaşımını yansıtmamakta olup, raporu kaleme alan uzmanların kişisel görüş ve değerlendirmeleridir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgi, görüş ve değerlendirmelerin doğru, değişmez ve eksiksiz olması konusunda herhangi bir şekilde garanti vermemektedir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgilerde herhangi bir bildirimde bulunmaksızın değişiklik yapma hakkına sahiptir. Bu rapor ve içindeki bilgilerin kullanılması nedeniyle doğrudan veya dolaylı olarak oluşacak zararlardan Türkiye İş Bankası A.Ş. hiçbir şekilde sorumluluk kabul etmemektedir.

İşbu rapor üzerinde Bankamızın telif hakkı olup, Bankamızın yazılı izni alınmaksızın herhangi bir kişi tarafından, herhangi bir amaçla, kısmen veya tamamen çoğaltılamaz, dağıtılamaz veya yayımlanamaz. Tüm haklarımız saklıdır.